

بسمه تعالی

دانشکده ی پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی گناباد

طرح دوره (کلی و محتوایی)

موضوع تدریس: اخلاق پزشکی

گروه هدف: دانشجویان پزشکی

مقطع: کارآموزی

محل اجرا: دانشکده پزشکی گناباد

پیش نیاز: فیزیوپاتولوژی

ساعات تدریس: ۲ واحد نظری

نوع واحد: نظری

مدرس یا مدرسین:

دکتر سید فرزین میرچراغی

دکتر عبدالجواد خواجوی

دکتر فاطمه والی راد

دکتر مهدی کریمی شهری

هدف کلی: آشنایی دانشجویان پزشکی با مبانی اخلاق پزشکی، فلسفه ی اخلاق پزشکی، مباحث عمده ی مطرح در اخلاق پزشکی، مکاتب اخلاقی، حرفه ای گری، اخلاق اسلامی در عرصه ی طبابت، چالش های اخلاقی در طبابت روزمره، ارتباط قانون با طب و اخلاق پزشکی، اخلاق در آموزش و پژوهش. (آموزش پاسخگو)

اهداف یادگیری: انتظار می رود دانشجو در پایان دوره بتواند:

1. اخلاق پزشکی را تعریف کند و تفاوت « Morals » و « Ethics » را بداند.

2. با فلسفه ی اخلاق پزشکی آشنا شود.

3. با مباحث عمده ی اخلاق پزشکی اعم از فلسفه ی اخلاق پزشکی، ارتباطات حرفه ای در طب، جسم انسان در اخلاق پزشکی، مباحث اخلاق پزشکی قبل از تولد انسان، اخلاق پزشکی در کودکان، اخلاق پزشکی در پیوند اعضا و بافت، خاتمه ی حیات انسانی، بیوتکنولوژی و اخلاق پزشکی، مسائل اخلاقی در القاء بارداری، اخلاق پزشکی در بیماران روانی، سالمندی، دمانس و اخلاق پزشکی، اخلاق پژوهش، اخلاق پزشکی و آموزش، قانون، طب و اخلاق پزشکی آشنا شود و آن ها را فراگیرد.

4. ارتباطات حرفه ای در طب همچون ارتباط بین پزشک و بیمار، صلاحیت علمی و عملی پزشک، رضایت بیمار، رازداری پزشک و حقیقت گویی، ارتباط با همکاران حرفه ای، توجه به اعتقادات بیمار و روابط مالی بین پزشک و بیمار را بداند و با چالش های موجود در آن ها آشنا شود.

5. با مباحث اخلاق پزشکی در کودکان همچون مسائل اخلاقی در کودکان دچار عقب ماندگی شدید جسمی یا ذهنی، کودکان دچار بیماری های صعب العلاج، رضایت گرفتن از کودکان و پژوهش در کودکان آشنا شود.

۶. با مباحث عمده ی اخلاق پزشکی قبل از تولد انسان همچون تعاریف بیولوژیک و اطلاق حیات انسانی، سقط جنین، پژوهش روی رویان و جنین و عقیم سازی آشنا شود.

۷. با مباحث عمده ی اخلاق پزشکی در پیوند اعضا و بافت ها همچون پیوند عضو از جسد، پیوند عضو از دهنده ی زنده، حقوق و مسائل اخلاقی مطرح بین فرد گیرنده و دهنده ی عضو، پیوند بافت، پیوند بین حیوانات و انسان و جزییات مربوط به آن همچون اخذ رضایت و راه های آن، روش اطمینان از مرگ قطعی، مباحث اخلاقی پیرامون پیوند عضو از افراد دچار مرگ مغزی، مباحث اخلاقی پیرامون پیوند عضو از افراد دارای حیات نباتی (PVS)، جلوگیری از سودجویی های مادی، پیوند عضو از کودکان و افراد دچار اختلال تصمیم گیری، مباحث پیرامون پیوند عضو از کودکان آنسفال، پیوند عضو از بافت های جنینی، حقوق معنوی و مادی فرد دهنده ی پیوند، شرایط انتخاب فرد گیرنده ی پیوند، خرید و فروش اعضا و پیمان های مالی بین فرد گیرنده و دهنده، قاچاق اعضاء بدن و مسایل اخلاقی مربوطه، استفاده از بانک اعضا جهت پژوهش، مسائل مربوط به انتقال عضو و بافت از انسان به حیوان، مسائل اخلاقی مربوط به مادر بودن جنین و استفاده از سلول های بنیادی جنین آشنا شود.

۸. با مباحث عمده ی اخلاق پزشکی در زمینه ی خاتمه ی حیات انسانی همچون اتانازی و مسایل اخلاقی و قانونی مرتبط با آن، آشنا شود.

۹. با مباحث عمده ی اخلاق پزشکی در زمینه ی بیوتکنولوژی، ژنتیک، کلونینگ، غربالگری ژنتیک، اصلاح نژاد بشر، تهیه ی نقشه ی ژنوم انسانی و ژن درمانی آشنا شود.

۱۰. مسایل اخلاقی عمده در القاء بارداری مانند مسایل مرتبط با IVF، استفاده از سلول های زایا (germ cell)، استفاده از اسپرم اهدایی، کودک آزمایشگاهی، رحم کرایه ای، و رازداری را بدانند و فرا گیرند.

۱۱. با مباحث عمده ی اخلاقی در برخورد با بیماران روانی، مبتلایان به سالمندی، و دمانس آشنا گردد.

۱۲. با مباحث عمده ی اخلاقی در حوزه ی آموزش و پژوهش پزشکی آشنا گردد.

۱۳. با تاریخچه اخلاق پزشکی در ایران و سایر نقاط دنیا، آشنا گردد.

۱۴. با مباحث عمده در زمینه ی فلسفه ی اخلاق پزشکی آشنا گردد.

۱۵. مسایل اخلاقی عمده در زمینه ی آموزش و پژوهش پزشکی را فراگیرد.

۱۶. با بیانیه ها و قوانین مرتبط با اخلاق در پژوهش همچون « قانون نورنبرگ »، « بیانیه هلسینکی » و اهم قوانین کشوری در حوزه ی اخلاق پزشکی و اخلاق در پژوهش آشنا گردد.

۱۷. مباحث اخلاقی مرتبط با خطاهای پزشکی و ایمنی بیمار را فراگیرد.

۱۸. مباحث اخلاقی مرتبط با انتقال خون را بشناسد و فرا گیرد. (آموزش پاسخگو)

وظایف و تکالیف دانشجو:

- 1- دانشجویان می بایست بطور منظم و راس ساعت مقرر در کلاس حاضر باشند.
- 2- دانشجویان با مطالعه منابع معرفی شده و با آمادگی قبلی در کلاس حاضر شده و مکلف به شرکت فعال در مباحث درسی می باشند.
- 3- دروس ارائه شده را مطالعه کرده و جلسات بعدی از استاد مربوطه رفع اشکال کنند.

روش ارزشیابی دانشجو:

- ارزشیابی آغازین: پرسش و پاسخ و بررسی دانش فراگیر در خصوص مباحث هر جلسه ی تدریس.
- ارزشیابی تکوینی: پرسش و پاسخ از مباحث جلسات قبل
- ارزشیابی نهایی: آزمون چند گزینه ای و تشریحی

منابع مطالعه:

- 1- پزشکی و ملاحظات اخلاقی - جلد اول: پزشکی و ملاحظات اخلاقی، تالیف دکتر باقر لاریجانی و دکتر آرامش، انتشارات برای فردا، چاپ دوم، پاییز